

วิธีดำเนินงาน

ตัวอย่างประชากร

๑. นักศึกษาฝึกสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาปีที่ ๒ ของวิทยาลัยครูเพชรบุรี ที่ออกฝึกสอนวิชาสังคมศึกษา ในโครงการฝึกสอน ประจำภาคเรียนที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๑๗ จำนวนทั้งสิ้น ๒๔๗ คน รายละเอียดเกี่ยวกับรายชื่อโรงเรียนฝึกสอน และจำนวนนักศึกษาฝึกสอน แสดงอยู่ในตารางที่ ๑

ตาราง ๑ จำนวนนักศึกษาฝึกสอนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงเรียนฝึกสอน และเพศ

ลำดับที่	โรงเรียนฝึกสอน	จำนวนนักศึกษาฝึกสอน		รวม
		ชาย	หญิง	
อำเภอเมือง (เทศบาล)				
๑	โรงเรียนเทศบาลวัดพระทรง	๖	๔	๑๐
๒	โรงเรียนเทศบาลวัดแกนเหล็ก	๔	๑๖	๒๐
๓	โรงเรียนเทศบาลวัดจันทราวาส	๖	๔	๑๐
อำเภอเมือง (องค์การบริหารส่วนจังหวัด)				
๔	โรงเรียนบ้านไร่พะเนียด	๑	๓	๔
๕	โรงเรียนวัดนาพรม	๕	๑	๖
๖	โรงเรียนวัดเพ็ญ	๑	๖	๗
๗	โรงเรียนวัดถิ่นปุระ	๓	๑	๔
๘	โรงเรียนบ้านคอนยี่กรอก	๑	๓	๔
๙	โรงเรียนวัดพระพุทธรูป	๔	๒	๖

ตาราง ๑ จำนวนนักศึกษาฝึกสอนซึ่ง เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงเรียนฝึกสอน และเพศ (ต่อ)

ลำดับที่	โรงเรียนฝึกสอน	จำนวนนักศึกษาฝึกสอน		รวม
		ชาย	หญิง	
๑๐	โรงเรียนวัดโพธิ์ทัยมณี	๔	๖	๑๐
๑๑	โรงเรียนวัดสิงห์	๐	๓	๓
๑๒	โรงเรียนหนองพลับ	๑	๔	๕
๑๓	โรงเรียนวัดเขมาภิรติการาม	๓	๒	๕
๑๔	โรงเรียนวัดใหม่ท่าศิริ	๒	๔	๖
๑๕	โรงเรียนหาคเจ้าสำราญ	๔	๓	๗
๑๖	โรงเรียนวัดนาค	๔	๑๐	๑๔
๑๗	โรงเรียนวัดคอนไก่เตี้ย	๒	๓	๕
	<u>อำเภอชะอำ (เทศบาล)</u>			
๑๘	โรงเรียนเทศบาลชะอำ	๔	๗	๑๑
	<u>อำเภอชะอำ (องค์การบริหารส่วนจังหวัด)</u>			
๑๙	โรงเรียนนายาง	๓	๑	๔
๒๐	โรงเรียนวัดโตนดหลวง	๕	๐	๕
๒๑	โรงเรียนวัดหนองศาลา	๒	๔	๖
๒๒	โรงเรียนนิคมเขื่อนเพชร	๒	๓	๕
	<u>อำเภอชะอำ (กรมสามัญ)</u>			
๒๓	โรงเรียนชะอำ	๑	๐	๑
	<u>อำเภอเขาชัยยอด (องค์การบริหารส่วนจังหวัด)</u>			
๒๔	โรงเรียนวัดกุฎี	๒	๓	๕
๒๕	โรงเรียนวัดโพธิ์	๑	๒	๓

ตาราง ๑ จำนวนนักศึกษาฝึกสอนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงเรียนฝึกสอน และเพศ (ต่อ)

ลำดับที่	โรงเรียนฝึกสอน	จำนวนนักศึกษาฝึกสอน		รวม
		ชาย	หญิง	
๒๖	โรงเรียนหนองส้ม	๓	๐	๓
๒๗	โรงเรียนบ้านเขาข่อย	๑	๑	๒
๒๘	โรงเรียนคอนทราย	๑	๓	๔
๒๙	โรงเรียนวัดหนองปรุง	๑	๒	๓
	<u>อำเภอบ้านแหลม (องค์การบริหารส่วนจังหวัด)</u>			
๓๐	โรงเรียนบ้านท่าแร้ง	๐	๒	๒
๓๑	โรงเรียนวัดคูฎี	๔	๑	๕
๓๒	โรงเรียนวัดคนสน	๒	๑	๓
๓๓	โรงเรียนวัดในกลาง	๕	๔	๙
๓๔	โรงเรียนบ้านแหลม	๑	๒	๓
	<u>อำเภอบ้านลาด (องค์การบริหารส่วนจังหวัด)</u>			
๓๕	โรงเรียนวัดกุ่ม	๒	๓	๕
๓๖	โรงเรียนวัดตำรังค์	๑	๑	๒
๓๗	โรงเรียนวัดวังบัว	๒	๐	๒
๓๘	โรงเรียนวัดท่าไชยศิริ	๓	๑	๔
๓๙	โรงเรียนวัดใหม่ประเสริฐ	๐	๑	๑
๔๐	โรงเรียนโพธิ์กรู	๒	๓	๕
	<u>อำเภอยายาง (องค์การบริหารส่วนจังหวัด)</u>			
๔๑	โรงเรียนเขื่อนเพชร	๕	๒	๗
๔๒	โรงเรียนวัดท่าคอกอย	๒	๓	๕
๔๓	โรงเรียนหนองหินดวง	๒	๒	๔
	รวม	๑๒๘	๑๑๘	๒๔๖

๒. อาจารย์ที่เพิ่งกำลังทำการนิเทศการฝึกสอนตามโครงการฝึกสอนของวิทยาลัยครูเพชรบุรี จำนวน ๑๗ คน

๓. ครูพี่เลี้ยงวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนฝึกสอนตามรายชื่อในตารางที่ ๑ ที่ควบคุมดูแลนักศึกษาฝึกสอนในภาคเรียนที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๑๗ จำนวน ๒๐๐ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษารครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อมูลที่ใช้ในการสร้างแบบสอบถามได้มาจากการศึกษาคนควาเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการฝึกสอนของวิทยาลัยครูเพชรบุรี จากหนังสือ เอกสาร การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการฝึกสอนศึกษาจุ่มงหมายและวิธีการสอนจากหนังสือหลักสูตรการสอนวิชาสังคมศึกษา ในระดับประถมศึกษา ตลอดจนการสัมภาษณ์อาจารย์ที่เพิ่ง ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอน ในโครงการฝึกสอนของสถาบันฝึกหัดครู เพื่อรวบรวมข้อเท็จจริงต่าง ๆ สร้างเป็นแบบสอบถามขึ้น

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้มี ๓ ชุด ตามประเภทของประชากร คือ แบบสอบถามสำหรับนักศึกษาฝึกสอน แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ที่เพิ่ง และแบบสอบถามสำหรับครูพี่เลี้ยง

แบบสอบถามนักศึกษาฝึกสอน แบ่งเป็น ๓ ตอนคือ

ตอนที่ ๑ รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับนักศึกษาฝึกสอน ประกอบด้วย เพศ อายุ วิชาที่สอนในระหว่างฝึกสอน สาเหตุที่ได้สอนวิชาสังคมศึกษา จำนวนชั่วโมงสอน และงานพิเศษอื่น ๆ ที่ต้องปฏิบัตินอกเหนือจากการสอนในชั้นเรียน

ตอนที่ ๒ ปัญหาในการสอนวิชาสังคมศึกษาของนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับหัวข้อต่อไปนี้ คือ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาสังคมศึกษา การทำบันทึกการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน การผลิต และใช้อุปกรณ์การสอน ตลอดจนการประเมินผล

ตอนที่ ๓ ปัญหาในการนิเทศของอาจารย์ที่เพิ่งและครูพี่เลี้ยงในการนิเทศการสอนวิชาสังคมศึกษา เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือแนะนำ การเข้าสังเกตการสอน การตรวจบันทึกการสอน และการประชุมปรึกษาหารือ

แบบสอบถามอาจารย์นิเทศก์ แบ่งออกเป็น ๔ ตอนคือ

ตอนที่ ๑ รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับอาจารย์นิเทศก์ ประกอบด้วย อายุ เพศ วุฒิ ประสบการณ์ในงานนิเทศการสอน จำนวนชั่วโมงที่ออกนิเทศ จำนวนนักศึกษาที่รับผิดชอบ และงานอื่น ๆ ในวิทยาลัย

ตอนที่ ๒ การดำเนินงานนิเทศการฝึกสอน ประกอบด้วย การปฏิบัติหน้าที่ในการนิเทศ การสอน การเตรียมการสอน การผลิตและใช้อุปกรณ์ การจัดการเรียนการสอน การเข้าสังเกตการสอน การประชุมปรึกษาหารือ และเกณฑ์ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกสอน

ตอนที่ ๓ ปัญหาในการสอนวิชาสังคมศึกษาของนักศึกษาฝึกสอนตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ เกี่ยวกับความเข้าใจในเนื้อหาวิชาสังคมศึกษา การทำบันทึกการสอนและกิจกรรมการสอน การผลิตและใช้อุปกรณ์การสอน และการประเมินผล

ตอนที่ ๔ ความร่วมมือกับครูพี่เลี้ยงในการนิเทศการสอนวิชาสังคมศึกษา

แบบสอบถามครูพี่เลี้ยง แบ่งเป็น ๔ ตอนคือ

ตอนที่ ๑ รายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับครูพี่เลี้ยง ประกอบด้วย อายุ เพศ วุฒิ ประสบการณ์ในการนิเทศการสอน จำนวนนักศึกษาฝึกสอนที่รับผิดชอบ และงานในหน้าที่อื่น ๆ ในโรงเรียนของตน

ตอนที่ ๒ การดำเนินงานนิเทศการฝึกสอน ประกอบด้วย การปฏิบัติหน้าที่ในการนิเทศ การสอน การเปิดโอกาสให้นักศึกษาฝึกสอนสังเกตการสอนของครูพี่เลี้ยงก่อนทำการสอนด้วยตัวเอง การแนะนำช่วยเหลือในการทำบันทึกการสอน การเตรียมการสอน การผลิตและใช้อุปกรณ์การสอน การจัดการเรียนการสอน การเข้าสังเกตการสอน การประชุมปรึกษาหารือ และเกณฑ์ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาฝึกสอน

ตอนที่ ๓ ปัญหาในการสอนวิชาสังคมศึกษาของนักศึกษาฝึกสอนตามความคิดเห็นของครูพี่เลี้ยง เกี่ยวกับความเข้าใจในเนื้อหาวิชาสังคมศึกษา การทำบันทึกการสอนและกิจกรรมการสอน การผลิตและใช้อุปกรณ์การสอน และการประเมินผล

ตอนที่ ๔ ความร่วมมือกับอาจารย์เทคนิคจากวิทยาลัยในการนิเทศการสอนวิชาสังคมศึกษา

แบบสอบถามทั้งหมดแบ่งเป็น ๔ ประเภท

๑. แบบให้เลือกรับ (Check - list)
๒. แบบให้เติมข้อความลงในช่องว่าง (Completion-item)
๓. แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating - scale)
๔. แบบปลายเปิด (Open-end)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามดีแล้ว ให้นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาฝึกสอนจำนวน ๒๔๗ คน อาจารย์เทคนิค ๑๗ คน และครูพี่เลี้ยง ๒๐๐ คน ภายหลังจากการสอนครั้งสุดท้ายของนักศึกษาฝึกสอน และให้เวลาแก่ผู้ตอบ ๑ สัปดาห์ ผู้วิจัยส่งและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยข้อมูลกลับคืนมาดังนี้คือ นักศึกษาฝึกสอนจำนวน ๑๔๔ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๑๖ อาจารย์เทคนิค ๑๗ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ และครูพี่เลี้ยง ๑๕๕ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๕๐

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ดังนี้

๑. นำส่วนที่ ๑ ของแบบสอบถามนักศึกษาฝึกสอน อาจารย์เทคนิค และครูพี่เลี้ยง ซึ่งเป็นคำถามประเภทให้เลือกรับ และเติมข้อความให้สมบูรณ์ มาแจกนับ (tally) แล้วเปลี่ยนคะแนนความถี่ของคำตอบแต่ละข้อให้เป็นร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง ๓ ประเภท
๒. นำส่วนที่ ๒ ของแบบสอบถามอาจารย์เทคนิคและครูพี่เลี้ยง ซึ่งเป็นคำถามประเภทให้เลือกรับ และประเภทมาตราส่วนประเมินค่า นั้น คำถามประเภทให้เลือกรับได้ใช้วิธีเปลี่ยนคะแนนความถี่ของคำตอบแต่ละข้อให้เป็นร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละประเภท ส่วนคำถามประเภทมาตราส่วนประเมินค่า ได้นำมาตรวจให้คะแนนเพื่อหาค่าเฉลี่ย และกำหนดน้ำหนักเป็น ๑, ๒, ๓, ๔, ๕ โดยให้

- ๑ แทน น้อยที่สุด
- ๒ แทน ค่อนข้างน้อย
- ๓ แทน ปานกลาง
- ๔ แทน ค่อนข้างมาก
- ๕ แทน มากที่สุด

๓. นำส่วนที่ ๓ และส่วนที่ ๔ ของแบบสอบถามนักศึกษาฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และครูพี่เลี้ยง ซึ่งเป็นคำถามประเภทมาตราส่วนประเมินค่า มาตรวจให้คะแนนเพื่อหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) แล้วนำค่าเฉลี่ยของนักศึกษาฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และครูพี่เลี้ยงที่ได้ มาเปรียบเทียบให้เห็นในตาราง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๑. การอยละ ใช้ในการเปรียบเทียบความถี่ของข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประเภทให้เลือกตอบ และให้เติมข้อความลงในช่องว่าง

๒. คะแนนเฉลี่ย คะแนนของข้อมูลที่อยู่ในลักษณะมาตราส่วนประเมินค่า หาค่าคะแนนเฉลี่ยโดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

$$\bar{X} = \text{แทนคะแนนเฉลี่ย}$$

$$\sum fX = \text{แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด}$$

$$N = \text{แทนจำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง}$$

๓. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้ในการวัดการกระจายของข้อมูล ใช้สูตร

$$s = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - \left(\frac{\sum fX}{N}\right)^2}$$

s = แทนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fX$ = แทนผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = แทนจำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

^๒ ไร่ เวียงเดียวกัน, หน้า ๕๑.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย